

Hattemse bronnen II: verpachtingen van stadsdomeinen 1590-1630

Transcriptie: Evert de Jonge

Inleiding

De magistraat van Hattem verpachtte jaarlijks de accijnzen, belastingen zoals het weggeld en de stedelijke eigendommen alsmede het ambt van waagmeester aan de meest biedende. De pachters dienden meestal twee borgen te stellen.

Ook verpachtte de magistraat voor meerdere jaren huizen, hoven, plaatsen, gronden en de wallen. Deels lagen deze op het terrein van de Tinne, een voormalig kasteel. De pachtperiode varieerde nogal. Meestal was dat drie jaar, maar in sommige gevallen wel achttien jaar. Met de pachters werden allerlei afspraken gemaakt, zoals het recht om op een hof of plaats een huis, stal enzovoorts te timmeren. Indien er gebouwd werd gold de afspraak dat bij opzegging of expiratie van de pacht het getimmerde werd getaxeerd. De waarde werd dan uitbetaald. Ook waren er bepalingen over het onderhoud van al bestaande gebouwen en/of huizen. Menige pacht werd na de expiratie verlengd.

Het register is waarschijnlijk later aangelegd, want de akten zijn niet geheel chronologisch ingeschreven. De transcriptie is een uittreksel van verpachtingen van de accijnzen en domeinen (A-K), daarna volgen de verpachtingen van een aantal landerijen (L-S) en tot slot die van de huizen, hoven enzovoorts (T). Borgen staan haakjes en de bedragen zijn in goudgulden en stuivers, dus 1-1 is een goudgulden en een stuiver. De afkorting hv betekent 'zijn huisvrouw'.

Bron: Streekarchief Epe-Hattem-Heerde, Oud archief Hattem, invnr. 954.

A: Oude bieraccijns

Jaar	pachter	borgen	Bedrag (goudglds + stv)
1590	Henrick Cornelisz Broiwer	Diderick ter Helle, Johan Brower	48
1591	Bertolt van Hairst		43-14
1592	Derick Henricksz, rentmeester	Evertt Schaher, Willem van Laer	33
1593	Johan van Lennep	Gerridt Tichler, Gerridt op Gelder	36
1594	Johan van Lennep weduwe	Danill Henrix, Albert Backer	28
1595	Bertolt van Hairst	Lubbert Tijmensen, Willem Blanckebyll	31
1596	Peter Hermans	Henrick Molner inde Engell	25-14
1597	Burgermr. Van Appelton	Derick Henricx, Gerrit Gerritsz	15
1598	Heeft de stad voor zich gehouden.		
1599	Bertolt van Hairst	Jan Rotgers, Lubbert Tijmensch	18
1600	Bertolt van Hairst	Johan van Soist, Peter Boucke	14
1601	Johan van Soist (met de nieuwe accijns)		
1602	Heeft de stad deze met de nieuwe accijns verpacht		

B. Nieuwe bieraccijns

Jaar	Pachter	borgen	Bedrag (goudglds + stv)
1590	Lubbert Tijmensen	Johan van Soist, Jacob Hertgers	305
1591	Willem Blanckebyll	Bertolt van Hairst, Evert Blanckebyll	301
1592	Bertolt van Hairst	Henrick Molner inde Engell, Lubbert Tijmens	230
1593	Heer Peter Hermanss	Johan op Gelder, Zeijne Hermansz	217
1594	Heer Peter Hermanss	Henrick Cornelisz, Tijman Andriesz	217
1595	Willem Everssen	Willem Blanckebyll, Lubbert Tijmensen	267
1596	Heer Peter Hermanss	Henrick Molner inde Engell, Willem van Laer	225
1597	Heer Peter Hermanss	Henrick Cornelis, Zeino Hermansz	180
1598	Heeft de stad deze voor zich gehouden.		
1599	Johan van Soist	Henrick Cornelis, Henrick Molner inde Engell	180
1600	Johan van Soist	Henrick Cornelis, Henrick Molner inde Engell	141
1601	Johan van Soist	Henrick Cornelis Brouwer, Henrick Molner inde Engell	145

C. Oude en nieuwe bieraccijns

Jaar	Pachter	borgen	bedrag
1602	Johan van Soist	Willem van Laer, Henrick Cornelis Brouwer	160
1603	Jan van Soest	Henrick Cornelis Brouwer, Henrick Molner van Ahuis	155
1604	Johan van Soest	Zeino Hermansz, Johan Brouwer	155
1605	Johan van Soest	Henrick Molner inde Engell, Mauricius Jansz	162
1606	Jacob Zentsz	Gerrit Gerrits schoemacker, Zeino Hermansz	174
1607	Johan van Soest	Henrick Muller, Mauricius Jansz	181
1609	Jan Jansen	Frens Clemens Gerrit Gerritss	202
1610	Jan Jansen	Frens Clemens Gerrit Gerritss	215
1611	Jan Jansen	Gerrit Gerritss schoemacker	202
1612	Seino Hermens	Jan Thonisen Jan Berents	228

1613	Seino Hermens	Frans van Steenwijck Jan Kuiper	185
1614	Seino Hermens	NB: Alsnog door de stad aan zich gehouden.	
1615	Derrick Henricx	Derck van Heerde Thomas Jacobsz	266

D. Wijnaccijns

Jaar	Pachter	borgen	bedrag
1590	Bertolt van Haerst	Willem van Laer, Lubbert Tijmens	5
1591	Peter Hermansz	Johan op gelder, Henrick Molner	4
1592	Evert Schrasser	Derick Henrix	11
1593	Johan Voss	Jacob Peters	01-04-14
1594	Evert Schrasser	Gerrit op Gelder, Johan Brouwer	03-07-13
1595	Henrick Mathijssen	Johan Brouwer, Gerridt Gerrits schoemaker	7
1596	Henrick Molner inde Engell	Peter Hermansz, Willem van Laer	8
1597	Henrick Mathijssen	Johan Stevens, Johan Voss	01-10-14
1598	Heeft de stad het behouden.		
1599	Vrouw Mathijssen	Jan Stevens Brouwer	6
1600	Henrick Molner	Johan van Soist, Henrick Cornelis	8
1601	Jan Stevens Brouwer t.b.v. Vrouw Henrick Mathijssen		01-07-14
1602	Jan Stevens Brouwer		6
1603	Jan Stevens Brouwer		9
1604	Gherit Gherrits	Jacob Peters, Jacob Zents glasemaker	01-09-14
1605	Johan Voss t.b.v. Henrick Molner, Aelt Lubberts en Vrouw Mathijss	Gerrit Gherrits, Johan Mathijss	18
1606	Jan Janszen		33
1607	Frans Aerntsz	Jan Kuijper, Gerrit Gerritsz	50
1609	Derrick Henricx	Jacob Pieters, Gerrit Gerrits	45
1610	Thomass Jacobsz	Jan Jansen, Gerrit Ramaecker	37
1611	Thomass Jacobsz	Meuwis Jansen	44
1612	Jan Jansen	Mauricy Lubbert van Amstell	62
1613	Herman Jacobsz	Jan Kuijper, Gerrit Gerrits	40
1614	De magistraat hield het aan zich.		
1615	Derick van Heerde	Jan Brouwer, Aelt Lubberts	36 ½

E. Brandenwijnaccijns

Jaar	Pachter	borgen	pacht
1590	Bertolt van Haerst	Willem van Laer, Lubbert Tijmens	8
1591	Derick Henrix	Johan Ruveen, Conraidt Smidt	(niet ingevuld)
1592	Peter Gerrits	Lambert Jansz, Johan Brouwer	14-14
1593	Henrick Janszen Boesman	Willem Blanckebyl, Peter van Gameren	17
1594	Henrick Janszen Boesman	Lubbert tijmens, Willem Evertsz	13-14
1595	Henrick Janszen Boesman	Frans van Steenwijck, Conraidt Smidt	14
1596	Henrick Janszen Boesman	Lubbert Tijmensz, Mr. Hans Barbierder	01-10-14
1597	Heer Peter Hermanss t.b.v. Peter Schrasser	Henrick Cornelisz, Zeino Hermansz	11
1598	Burgermr. Schrasser		7
1599	Daniel Jacobsz	Willem van Laer, Jan Wever	6
1600	Frans van Steenwijck	Johan van Cleeff, Henrick Cornelisz	08-01-13
1601	Peter Schrasser	Jacob Peters, Peter Gerritsz	6
1602	Stad heeft het niet in pacht gebracht.		
1603	Johan Brouwer		5
1604	Gerrit Gerritsz	Jacob Pieters, Jacob Glasemacker	05-07-13
1605	Gerrit Gerritsz	Tijmen Andriesz, Frans Clemens	07-07-13
1606	Seijne Hermansz		11
1607	Seijne Hermansz		15
1609	Thomas Jacobssen	Mauriz N.N., Lubbert Beleijs	27
1610	Jan Heimens	Hermen Hermens, Seijne Hermansz	25
1611	Pieter Bouweken	Gerbert Thijssen	25
1612	Seijne Hermansz	Mauriti Lubbert van Amstell	29 ½
1613	Thomas Jacobsz	Jan Kuijper, Gerrit Gerrits	24
1614	Lubbert Baltz	Thomas Jacobsz, Henrick Berents	25
1615	Thomas Jacobsz	Derck van Heerde, Aelt Lubbertsz	18 ½

F. Verpachting van het veen

Jaar	Pachter	borgen	bedrag
1590	Lambert Janszen alias Cranen	Pieter Zent, Gerridt Schomacker	5
1591	Lambert Janszen alias Cranen	Gerridt Gerritsen, Henrick Cornelis Brouwer	01-05-14
1592	Gerridt Rutgers	Henrick Cornelis	22-14
1593	Gerridt Rutgers	Groethans, Johan Beenen	25

1594	Henrick Jansz Boosman	Lubbert Tijmens, Willem Evertsz	33
1595	Peter van Gameren	Willem Blanckebyll, Michel Tonisz	33
1596	Willem Blanckebyll	Frans van Steenwijck, Michell Toniss	29
1597	Jan Reijnersz	Henrick Cornelis, Lambert Jansz	29-14
1598	Johan Reijnersz	Tijman Andries, Johan Voss	31-14
1599	Willem Gerritsen van Zwoll	Lubbert Tijmens, Peter	33-14
1600	(Burgermr.) Rengers		39
1601	(Burgermr.) Rengers		46
1602	Johan Reijnerss	Gerrit Gerrits schomacker, Conraidt Smidt Aeltz	42
1603	Johan Reijnerss		31
1604	Gerrit Gerritsz	Jacob Peterss, Jacob Zents	29
1605	Heijman Pieters	Johan Heijmans, Jan Mathijss	40
1606	Seijne Hermansz		36
1607	Seijne Hermansz		26
1609	Wijer Henricx	Jan Thonisz, Hertger Janss	36-14
1610	Wijer Henricx	Jan Hermens, Willem opde Sluijse	41
1611	Evert Berentsz	Wijer Henricx, Jan Kuijper	39
1612	Evert Berentsz	Wijer Henricx, Jan Kuijper	46 ½
1613	Evert Berentsz	Wijer Henricx, Jan Jansen	47 ½
1614	Magistraat aan zich gehouden.		
1615	Evert Berentsz	Wijer Henricx, Baent Jansen	48 ½

G. Verpachting van het weggeld

Jaar	Pachter	borgen	bedrag
1590	Lambert Janszen alias Cranen	Pieter Zent, Gerridt Schomacker	63
1591	Lubbert Tijmensen	Gerrit Ticheler, Bertolt van Haerst	35
1592	Peter Baucke	Henrick den Buiten Molner	28
1593	Johan van Zoost	Henrick Molner, Bertolt van Haerst	37
1594	Peter Baucke	Henrick den Buiten Molner, Willem Eversen	46
1595	Johan van Soest		?
1596	Johan van Soest	Henrick Molner inden Engell, Peter Hermans	44
1597	Johan Rotgers	Gerridt Westerick, Henrick Brower	42-14
1598	Johan van Soest	Henrick Molner inden Engell, Henrick Cornelissen Brower	57-24

1599	Johan Rotgers	Frans van Steenwijck, .. van Haerst	45-7
1600	Johan van Soest	Henrick Molner, Henrick Cornelissen	42
1601	Johan van Soest	Henrick Molner, Henrick Cornelissen	45
1602	Johan van Soest	Willem van Laer, Henrick Cornelissen Brower	47
1603	Johan van Soest	Henrick Molner inden Engell, Henrick Cornelissen Brower	46-21
1604	Johan van Soest	Jan Brouwer, Zeijne Hermsz	45
1605	Johan van Soest	Henrick Molner, Maurick Jansz	46
1606	Johan van Soest	Maurick Jansz, Lubbert Balthazar	27
1607	Johan van Soest	Henrick Molner, Maurick Jansz	36
1609	Hertger Janss	Wijer Henricx, Jan Thoniss	60-14
1610	Jan Thonissen	Berent Janszen, Henrick Rotgers	77
1611	Hertger Janss	Lubbert van Amstell, Jan Thoniss	100
1612	Jan Heimens	Aelt Coenders, Jan Kuijper	100
1613	Jan Hermens	--	75
1614	Lubbert Baltss	Jan Thoniss, Hartger Jansen	95
1615	Jan Heimens	Henrick Baentsz, Berent Janssen schomacker	91

H. Pachter van de waag

Jaar	Pachter	borgen	bedrag
1590	Wychert Becker	Johan van Soyst, Lubbert Tijmensz	6
1591	Johan Ruwen	Derick Henrix, Conradt Schmit	5
1592	Johan Ruwen		?
1593	Johan Ruwen		?
1594	Johan Ruwen		3
1595	Peter Baucken		?
1596	Johan Rotgers	Jan van Soest, Lambert Jansz	3 ggld - 14
1597	Burgermr. Schrasser	Tijman Andriess, Johan Stevens	1 ggld - 14
1598	Johan Rotgers		3 ggld - 14
1599	Johan Rotgers		3
1600	Frans van Steenwijck	Henrick Cornelis, Johanvan Cleeff	3
1601	Willem Thonissen	Dries Becker, Gerrit Gerritsen schomacker	4 ggld 7 stv
1602	Tijman Andriess als collecteur		
1603	Idem		

1604	Tijman Andriess		9
1605	Tijman Andriess		7
1606	Burgermr. Johan Rengers		7 en 14 stv
1607	?		
1609	Seine Hermensz	Tijmen Andriesz, Jan Mathissen	5
1610	Tijman Andriess	Seine Hermens, Jan Stevens	3 ½
1611	Burgermr. Rengers	Burgermr. Berent Jansen Haelboom	05-07-13
1612	Tijman Andriess	--	5
1613	Tijman Andriess	Gerrit Gerrits, Thomas Jacobsz	6
1614	Frans Clemens	Jan Kuijper, Seino Hermansz	12
1615	Jan Kuijper	Willem Thonis, Gerrit Rademaecker	14 ½

I. Pachter van de tonnen en schepelmaat; later stadsmaat

Jaar	Pachter	borgen	bedrag
1590	Wychert Becker	Lubbert Thimans, Johan van Soyst	12 ggld -14
1591	Lubbert Thimans	Gerridt Tichler, Bertolt van Haerst	6
1592	--		
1593	--		
1594	Bertolt van Haerst		2
1595	--		
1596	Michel Toniss	Lubbert van Nierssen, Adam Schomacker	2 ggld - 14
1597	Gerrit Gerritsz	Adam Schomacker	2
1598	onverpacht		
1599	Tijman Andriess		1 ggld - 21
1600	--		
1601	Peter Bauckes	Jan Vrijnes, Jan Janss Br..	2 ggld
1602	Peter Bauckes		1 gld -14
1603	--		
1604	(anders verpacht)		
1605	Evert Beerntsz, stadsdienaar	Johan Brouwer, stadsrentmeester	1
1606			
1607			
1609	Evert Berentsz	Jan Brouwer	1
1610	Evert Berentsz	--	1
1611	Evert Berentsz	--	1
1612	Evert Berentsz	--	2
1613	Evert Berentsz	--	1

1614	Evert Berentsz	--	1
1615	Evert Berentsz	--	1

J. Verpachting van het stadswater (met de visscherien).

Jaar	Pachter	borgen	bedrag
1590	NB: 1590-1600 niet genoemd.		
1591			
1592			
1593			
1594			
1595			
1596			
1597			
1598			
1599			
1600			
1601	Gerijss Geerlichs	Geerlich Aertss	2 ggld -14
1602	Derick Ripperbant burgermr.	Johan van Cleve	5
1603	Claes Derixss NB: De Nieuwe hanck gepacht voor 3 jaar door: Jan van Cleve voor 1 ggld-14		2 ggld -14
1604	Claes Derixss		2 ggld -14
1605	Johan Claessens	Seijne Hermsz	3
1606	Johan Claessens		3
1607	Johan Claessens		4
1609	Seine Hermensz	Tijmen Andriesz, Jan Mathissen	4 ½
1610	Jan Brouwer	Jan Mathiesen	6 ½
1611	Door de pachter verlaten.		
1612	Alsnog verpacht.		
1613	Jan van Galen	Johannes Verbany, Gijsbert Greve	5 ½
1614	Burgermr. Van Apeldoorn		5
1615	Henrick Peters	Tonis Limbaes, Wolter Gerrits	4 ½

K. Stadshanck aan de Homoet

1609	Seine Hermensz	Tijmen Andriesz, Jan Mathissen	4
1610	Jan Brouwer	Kruimer, Jan Mathissen	6 ½

1611	Door de pachter verlaten.		
1612	Alsnog verpacht.		
1613	Evert Berentsz	Jan Mathissen	8 ¼
1614	Keppel en Jan Mathissen	--	10
1615	Alt Lubberts	Thomas Jacobs, Derrick van Heerde	15

L. Verpachting van het tichelwerk en bijhorende landerijen (fol. 71 e.v.)

Met een huis erop; uitgezonderd hetgeen al voor 6 jaren verpacht is aan Johan van Lennep en Johan Henricksz. Het tichelwerk wordt eveneens voor 6 jaar verpacht. De stad zal het huis dakdicht leveren.

-Op 28-12-1591: Johan van Lennep, voor 40 ggd. (borgen: Henrick Cornelis Brouwer, Johan Henrix anden dijck)

M. Vrouwenland

1592: Willem Everssen, voor 6 jaar, 12 ggd. (Gerridt Tichler)

N. Voorste Hoopkens

1596: Willem Everssen, 17 ggd, 14 stv.

1598: Henrick Janssen van Gangelt, 29 ggd.

1602: Willem Everssen, 17 gld, 14 stv.

1604: Frans van Steenwijck, 38 ggd. (Gerbert Tijssen, Weijer Schoer)

1610: Gerbert Tijssen, 51 ggd. (Wijer Schoer, Franss Clemens)

O. Achterste Hoopkens

1596: Lubbert Claessen rademacker, 20 ggd.

1598: Henrick Janssen van Gangelt, 23 ggd.

1604: Johan Voss, 40 ggd. (Tijman Andriess, Gerrit Gherrits)

1610: Wijer Henricx, 55 ggd (Henrick Jacobs schipper, Jan Thonissen)

P. Twee morgen land in Hattemerbroeck.

In 1604: (Vicarie) Cruiz landt int Broeck.

N.B.: De pachter moet tevens de sloten onderhouden.

1598: Peter Bauwke, 4 ggd, 14 stv. (Willem Everdsen, Hans Molner)

1604: Heijman Peters, 6 ggd. (Jan Heijmans, Gerrit Gherritz)

1610: Jan Brouwer, 8 ggd.

Q. Die berg en Weissenbergs Colck.

N.B.: 1610: om er schapen te laten weiden.

1598: Derick Henricx, 4 ggd, 14 stv. (Peter Gerrits, Tijmen Andreesz)

1610: Evert Berntz, 8 ggd. (Jan Jansen Kuijper)

R. Het Maetken achter de Nijestadt

1599: Derick Henricx, 12 ggd. (Jan Ruwen, Gerridt Gerridts)

1604: Henrick Albertsz, 17 ggd. (Everdt Francken, Jan Janssen)

1610: Jacob Zentz, 22 ggd (Gerrit Schomacker, Jan Kuijper)

S. Hoenwaardse buitendijks liggen de hooilanden

a. Mostert Dijckerij

1599: Henrick Corneliss Brouwer, 7 ggd (Johan op Gelder, Johan van Soist)

1602: Johan van Cleve (Peter Gerrits, Henrick van Gangel)

1605: Evert Berndts stadsdienaar (Jan Stevenss)

b. Het kampje naast het (olde) Seeckenkampken.

1599: Johan Voss, 5 ggd, 21 stv. (Johan Ruwer, Evert Berndts)

1602: Jacob Zents (Henrick van Gangelt, Gerrit Gerrits schomacker)

1605: Jacob Zents (Jacob Peters, Gerrit Gherritz)

c. Het perceel daarnaast liggende.

1599: Johan van Cleve, 5 ggd, 21 stv. (Lambert Arnts, Willem Evertsz)

1602: JohanVoss (Peter Gerrits, Jacob Peters)

1605: Jacob Kuijper (Jacob Peters, Jan Hermansz)

d. Het volgende perceel daarnaast liggende.

1599: Burgermeester Cruijner, 13 ggd (Johan Voss, Derrick Henricx)

1602: Jacob Peters (Jan Cuijper, Lubbert Jacobsz)

1605: Johan van Wijck (Steven Everss, Jacob Zents)

e. Het daarop liggende perceel.

1599: Johan van Cleve, 12 ggd (Lambert Arntsz, Willem Evertsz)

1602: Jan Cuijper (Jacob Peters, Lubbert Jacobsz)

1605: Jacob Peters (Jan Kuijper, Jan Herms)

f. Het laatste perceel.

1599: Jacob Peters, 4 ggd.

1602: Peter Gerrijtsz (Jan van Cleve, Henrick van Gangelt)

1605: Jacob Peters (Jan Kuijper, Jan Herms)

T. Diverse verpachtingen

Fol. 79 e.v.:

13-3-1591: **Des Sandt an Hoenweerd.**

Werd verpacht voor 17 jaar aan Johan van Lennep en Johan Henricxss zal. Henrick Hermenss sohn. De pachters beloven het te beplanten met weerd of gelbueken (gele beuken) holt.

NB: Het zand lag aan de IJssel.

Fol. 82:

5-9-1613: **Des Sprijnkborns benefens die Trijsberg tot dije papijr moelen.**

Werd in 1596 ingaande mei 1597 voor 20 jaar verpacht aan Johan ter Schuij van Dijkssmuiden.

Op 7-1-1617 werd het weer voor 20 jaar verpacht aan Jacob Janssen en Manuel die Meine.

Fol. 84:

5-9-1613: **Een schuijrtijen tussen Henrick Horst behuisinge en Marrije Smitz staende.**

Werd ingaande petri 1614 verpacht aan Jan Gerritsz up Gelder (ofte Jan Aelts).

Fol. 85:

5-9-1613: **De plaetze ende boegen soe de pachter bij sijnen putte indet stadz mueren is gebrui ckende.**

Verpacht voor 12 jaar aan Henrick Horst & Jenneken.

NB: 2-3-1619 gecontinueerd.

Fol. 86:

Twee scharen op de Hoenwaard.

ca. 1610-1613 (gelegen tegenover de hofstede van Geldercamp).

Verpacht voor 20 jaar aan Meister Hans Henricxen Heeuinck Palbier & Jutte. Moeten wel het oude huisje aan Marie Smitz repareren enz.

-----*folio 89-92: leeg.*

-----*folio 93-94: in schema verwerkt.*

-----*folio 95-99: leeg.*

Fol. 100:

24-11-1616: **Twee scharen op de Hoenwaard.**

NB: gelegen tegenover de hofstede van Geldercamp.

Na zalige Mr. Hans Palbier dood, ingaande petri 1617 voor 12 jaar verpacht aan Dirrick van Heerde.

NB: De pacht is door burgemeester Van Heerde gecontinueerd, 7-4-1629.

Fol. 102:

De rosmolen staande achter het huis van de pachter, bij de Duijventoorn.

Ingaande 1616 voor 20 jaar aan Jan Hermsen & Cunne. Moet wel de molen repareren.

Fol. 102 e.v.:

-1616: Henrcik Peters ofte Flaternap, een huisje in de slotpoort.

---Dit perceel is aan Reijner Caerman en zijn vrouw verlaten, 23-4-1623.

-1617: Elsken Welmerts, een huisje staande op de wal achter het huis van Henrick Horst.

-1619: Mr. Jurrien Slotemaecker en hv, een huisje staande aan de slotmuur met een hofje achter het huis. Mag het huis vertimmeren, bovendien mag hij op Homoet scharen.

Tevens pacht hij een stalleken, op voorwaarde dat indien er ruiters of soldaten moeten worden gelegerd, de stad het weer terug neemt.

---7-2-1620 wordt het geheel aan Gerrit Henricx verpacht.

Fol. 103:

-17-2-1619: **Eene plaetse buijten het waterpoortken aenden graft beginnende aenden toorn gnt. Kickenau wes aent rondeel vande Derppoort.**

Verpacht ingaande peri 1621 voor 20 jaar aan burgemeester Haelboom en secretaris Greve.

NB: De resterende pachtjaren zullen gecontinueerd worden door burgemeester Van Appelthorn en Cruijner, 20-3-1629.

-1-3-1619: **Ene plaetse buijten de stadsmuij, beginnende vanden cruijt toorne wes aenden Duijventoorn naest de Doelen staende.**

Verpacht voor 20 jaar aan burgermr. Lennep en Gijsbert Greve, wachtmeester.

-1619: Marten Jansen van Eijderstee, de melkkelder op het slot.

-1619: Jurrien van Beverlant, een hof gelegen op het slot aan de grote toren.

-1616: Henrick Alberts, de toren op de wal aan de Homoetse poort.

Fol. 104:

-1619: Jan van Wesel, de toren achter het pesthuis. De reparaties dient hij zelf te bekostigen, tevens mag hij het vuilnis door de gaten in de gracht smijten.

-1619: Jan Peters, de Somertoren achter Peter Baucken.

-1619: Gerrit Hermens & Margrietien, een stede bij de Dorpspoort, waar het door hen gekochte huis op staat.

-1613: Henrick Jans, een stede bij de Dorpspoort.

-1613: Wijer Henricx, een stede bij de Dijkpoort.

-1619: Dirck Welmers, een stede aan de Dijkpoort. Hij mag er op eigen kosten een stal op timmeren, even lang als het naast gelegen huis (van Wijer Henricx).

-1610: Hermen Hermss Cuijper & hv, een plaatse naast de Dijkpoort, met 3 schaar op de Homoet.

Fol. 105:

-1619: Peter Dercksen, bode, de eerste wal aan de Dorpspoort.

-1615: Jan van Galen, een stede bij de Homoetse poort.

-2-3-1619: Peter Dercksen, bode, is vergund zolang hij het bodeambt heeft te gebruiken de woning op de Dorpspoort.

-1613: Burgermeester Schrassert, een hofken gelegen naast het pesthuis.

--In 1620 overgedaan aan burgermr. Gijsbert Greve.

-1613: Janneken van Wilsum, een hofje naast Schrassert hofje.

-?: Jacob Cruijner gebruikt een hofje naast het vorige gelegen.

-2-3-1619: Albert Wolters, het Voederhuis opt Slot, met het hofje op de wal. Mocht dat laatste verhinderd worden door de oorlog mag hij zijn pacht korten.

--1619: Nu aan Dries Gerritszen verpacht, aangezien Albert de pacht as. jaar weer opgeeft. (Zijn borgen: Willem Tonissen, Tonis Aertss).

Fol. 106:

-3-3-1619: Bernt Jansen Haelboom en Jacob Cruijner, als provisoren van St. Spiritusgasthuis, een stede gelegen naast de Homoetse poort, zoals Bernt Courtz gebruikt heeft.

-1617: Jan Claessen metseler, een stede, waarop hij op eigen kosten zal mogen timmeren.

-1609: Steven Evertsz, zijn hof achter zijn huis, zo smal en breed aan de wal gelegen, vermogens een brief door de stad bezegeld 7-11-1687 (moet ws. zijn 1607), en nog een brief door Schrassert en Vos bezegeld 19-9-1609, dat echter nog steeds niet betaald is.

-1619: Dirck van Heerde, een lege plaats buiten de muur aan de Dijkpoort, naast het sluisje, tot aan het eerste torentje.

-1619: Willem Jansen & Mechtelt, een woonplaatse met een hof op het slot tegen het huis er tegenover. Hun timmeringen zullen aan het eind worden getaxeerd.

Fol. 107:

-1619: Mr. Gerrit Gerrits schoemaker pacht wederom een huis op het slot.

-1619: Burgermr. Haelboom, een huis op het slot eerder in gebruik bij Mauricius Jansz.

-1619: Bernt Heijmens Wildeman, een stalleken naast de Wijsemoeders woning.

-4-3-1619: Jan Tonissen, een huis op het slot; moet er een goed dak op leggen. Indien hij het hof daarbij gelegen niet gaat gebruiken dan mag hij de pacht korten.

-1619: Dirck Henricx, burgermr., de stadswal, beginnen bij Peter den Baede(bode) gepachte waleinde 'wes voort ten einde toe'.

Fol. 108:

-1614: Het schoemakersgilde, de schoecuijpen buiten de stadsmuren langs den streng.

-29-3-1619: Burgermr. Lennep en Jan Stevens Brouwer, de bovenste zolder op de Dijkpoort met de duivenvlucht die daarop is.

-1619: Wachtmeester Greve, de buitenste toren naast Griete Corvers, met de voorwaarde dat in tijd van oorlog de toren weer ter beschikking van de stad komt.

-1619: De wed. van burgermr. Van Apeltorn, de Nijstadspoorte en de stadswal achter haar huis.

-1619: Gerrit van Gaelen, de stadswal achter zijn huis.

-2-8-1620: Mauricius Jansen & hv, een plaats naast de Slotpoort, voorheen bij burgermr. Dirck Hendricx gepacht, met de conditie dat het betimmerd mag worden. De waarde zal na afloop van de pacht geschat worden.

Ondertekend door schepenen/ burgermr. Apeltorn en twee gemeenslieden.

Fol. 119:

-6-8-1621: Dirck Henricx en Haelboom, burgermeesters, met Jr. Keppel en Rengers, als ook Jan Mathijssen, Vrouw Feijts, Dirck van Heerde, rentmr., Jacob Cruijner en Henrick Peters, een lege plaats op het slot, waar Dries Jansen aan de ene en Gerrit Gerrits timmerman aan de andere zijde wonen; voor 18 jaar. Mogen de gevel van de twee genoemde woningen en de achterzijde van de slotmuur betimmeren.

--NB: In november 1624 is deze plaatse verkocht aan Garbert Thijssen.

-29-12-1621: Take Stevens & hv, verpacht een keuken met een kamertje en keldertje, naast de waag, voor zes of drie jaar.

-27-8-1622: Jan Henricx Muller & Jenneken Jans, in erfpacht gegeven een plaats aan het einde van zijn huis westwaarts om te betimmeren. Mogen er geen beesten in zetten; om te voorkomen dat de put of pomp beschadigt of vervalst.

Fol. 119vso:

-15-6-1623: Jan Henricx Wever & Geertgen, een hofje achter St. Jurriens bij de Boirgognen toren, strekkende van Gerrit Heijmens achterhuis tot aan Steven Evertsz hof, voor 12 jaar, Borgen: Gerrit Gerrits weidemeester en Egbert Henricx Sondergelt.

-17-7-1623: Jan van Galen & Anna van Dattelen, een plaats aan het einde van Goossen Jochems hof. Paarden en wagens moeten aan alle windstreken er omheen kunnen rijden.

-29-8-1625: Jan Heimens krijgt toestemming om buiten de Dijckpoorte binnen aan de dijk terzijde van de schoekuijpen, naast Willem Gerrits int Voerhuijs berch op een plaats, een schuur te timmeren, breed 20 en lang 30 voeten. Bij nood dient hij het op last van de magistraat af te breken. Elk jaar zal hij 21 stuivers betalen.

-31-1-1623: Henrick Berents & Grietgen Stevens, een huis en hof met een akkertje land, gelegen en staande op de Olde Gelder, eertijds in gebruik bij Mr. Hans Barbier. Voorwaarde: het huis en hof in orde brengen. Borgen: Jan Stevens Brouwer en Gerrit Gerrits schomaecker

Fol. 120:

-17-9-1625: Gerrit Berents, een huis en hof, met een kampje, nu in gebruik bij Jan Evert, staande op het tichelwerk met de visserij van het 'opperste hecke' tot aan het kloosterland. De pachter moet elke avond tegen melkens tijd de beesten opdrijven en op de Homoet brengen. Ook moet hij de weteringen snijden vanaf Geldercamp tot aan het Tichelwerk, idem tegen het Weidemeestersdijkje. Eveneens moet hij bewaken dat de beesten niet in de Homoetsche Weerden komen. Tot slot moet hij de weidemeester berichten over dode of zieke beesten in de Homoet. Borgen: Henrick Berents, Jan Jansen Cuijper.

NB: Op 20-9-1631 is deze pacht verlengd.

Fol. 120vso:

-16-1-1626: Marten Janssen van Eijderste pacht opnieuw de melkkelders van het slot, met het hofje daarbij liggende.

NB: Op 31-10-1631 is de pacht verlengd; pachter zijn weduwe.

Idem 22-12-1637 aan Willem Alberts & Thoniskén.

-16-1-1626: Dries Gerrits, opnieuw een huis, behalve een gebint naast het huis strekkende zo Gerrit Root tegenwoordig bewoond.

-16-1-1626: Hesell, weduwe van Jan Toenissen, opnieuw een huis en hof.

Fol. 121:

-16-1-1626: Gerrit Gerrits Schoemacker, opnieuw een huis op het slot.

-16-1-1626: Burgermr. Berent Jansen Haelboom, opnieuw een huis op het slot.

NB: Jan Jansen Cuijper pachtte het vanaf Paassen 1630.

-29-11-1626: Burgermeester Gijsbert Greve, Johan Mathijssen en Derck van Heerde, een plaatsje en grond aan de wal gelegen, achter het huis van Henrick Peters, zoals dat eerder in gebruik was van zal. Gerrit Heimens en in gebruik bij Henrick Peters.

-17-2-1626: Jan Hermens & Swane Balthis, de hof int Veen.

Fol. 121vso:

-9-3-1627: Dirck Jacobs van Staveren, predikant alhier, een wal die eerder in pacht was bij

burgermr. Dirck Henricks, gelegen tegen het einde van Peter de bode.

-27-5-1627: Verlenging voor burgermr. Van Apeldoorn van de pacht van de stadswal achter zijn zal. vaders huis.

-7-6-1627: Abraham Jansen een hoekje land buiten de Dijkpoort, het Schoemaeckers-perck genoemd, in zodanige bepalingen zoals het door het Schoenmakersgilde tot nu toe is gebruikt.

Fol. 122:

-17-6-1627: Wijer Henricx & hv, de huisstede waar hij tegenwoordig in woont, met twee Hoenwaardse scharen.

-2-9-1627: Jan Willems Poortier mag een stalletje op de wal tegen een toren van de Homoetse poort timmeren. Bij opzegging zal het hout getaxeerd worden, maar niet de stenen.

Fol. 122vso:

-20-2-1628: Burgermr. Derck van Heerde, een plaats gelegen aan het einde van het hof van Gerrit Henricks timmerman.

NB: Mag er op timmeren.

-11-9-1628: Willem Alberts & Aeltjen Courts, een plaats naast de slotpoort, eerder in pacht bij Jacob Melchers; mogen er timmeren.

Fol. 123:

-7-4-1629: Gerrit van Galen, mede-raadvriend, de stadswal achter zijn huis, strekkende van burgermr. Van Apeldoorns huis tot aan Berent Jansen toren. Moet wel de aarde die er ligt boven op de wal brengen.

-7-4-1629: Idem krijgt hij toestemming om drie rijen wilgen buiten de sloot te planten. Hij moet die wel onderhouden, ook de kom tegen zijn goed liggende, evenals de sloot over den 's Hertogendijck onderhouden waar hij die wilgen mag planten.

Fol. 123vso:

-12-5-1629: Hendrik Flaternap, de slotpoort, moet het dak dichthouden.

-febr. 1629: Mr. Gerrit Hendricx timmerman, verlengd de huur van het huis en hof door hem bewoond.

-20-12-1629: Burgermr. Van Heerde mag de laagte aan de dijck, bij de hof die hij kocht van het Gasthuis, aanmaken mits dat de geërfdn er geen last van hebben.

Fol. 124:

-23-11-1631: Jan Welmers, het huisje in de Slotpoort, waar Thonicken Reijnders eerder in woonde, met de gerechtigheid van twee scharen weiden. Zal renoveren.